

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ лісового і
садово-паркового господарства
Роман ВАСИЛИШИН
05.06.2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну

Протокол № 14 від “17” червня 2024 р.

Завідувач кафедри

Олена КОЛЕСНІЧЕНКО

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Олесь ПІХАЛО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність 206 – Садово-паркове господарство
Освітня програма Садово-паркове господарство
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: доцент, кандидат біологічних наук, доцент Сидоренко І.О.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Основи композиції»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»	
Освітня програма	«Садово-паркове господарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	–	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	0 год.	0 год.
Лабораторні заняття	15 год.	6 год.
Самостійна робота	90 год.	108 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	–

1. Мета, завдання компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу. Розглянути тенденції у дизайні з точки зору організації сучасного антропогенного середовища на основі використання законів композиції.

Завдання дисципліни. Навчити здобувачів вищої освіти користуватися основними законами композиції з метою організації комфортного та естетично привабливого для людини ландшафтного середовища на основі аналізу існуючих соціальних і індивідуальних потреб.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового

господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (ФК):

СК3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

СК6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

СК7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

СК9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

СК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

СК14. Здатність аналізувати сприйняття об'єкту в природному тривимірному просторі, розвивати просторову уяву, творче конструктивне мислення на основі базових знань з образотворчого мистецтва, основ композиції, скетчингу, комп'ютерного проектування та графіки у розробці концепції та проектуванні ландшафтних об'єктів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН13. Результативно працювати у колективі.

ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН17. Оцінювати потенціал і виявляти перспективи подальшого розвитку ландшафтних об'єктів, моделювати та візуалізувати ландшафтний простір на основі законів композиції із використанням ландшафтної графіки та сучасних спеціалізованих комп'ютерних програм.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	Змістовий модуль 1. Засоби вираження та закони композиції													
Тема 1.1. Предмет	1-3	23	4	4			15		1	1			18	

„Основи композиції”, його мета, задачі. Засоби втілення художнього образу.													
Тема 1.2. Основні властивості та закони композиції.	4-5	19	2	2			15		1	1			18
Тема 1.3. Засоби гармонізації композиції. Ритм. Контраст. Нюанс. Тотожність.	6-7	19	2	2			15		1	1			18
Разом за змістовим модулем 1		61	8	8			45	60	3	3			54
Змістовий модуль 2. Види композиції та засоби її гармонізації													
Тема 2.1. Закономірності побудови просторової композиції.	8-9		2	2			15		1	1			18
Тема 2.2. Види композиції та функціональна організація об'ємно-просторової структури ландшафтних об'єктів.	10-11		2	2			15		1	1			18
Тема 2.3. Послідовність композиційного аналізу і оцінки ландшафту.	12-13		3	3			15		1	1			18
Разом за змістовим модулем 2		59	7	7			45	60	3	3			54
Усього годин		120	15	15			90	120	6	6			108

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Засоби вираження та закони композиції		
1	Створення художнього образу за допомогою методів стилізації та трансформації форми з використанням різноманітних фактурних та колористичних поєднань.	4
2	Організація частини паркової (міської) території з наявним композиційним центром та з врівноваженими супідрядними елементами з метою надання даній території динамічного (статичного) характеру.	2
3	Організація території міської (паркової) площі з використанням закономірностей ритмо-метричних рядів.	2
Змістовий модуль 2. Види композиції та засоби її гармонізації		
8	Організація території майданчика для відпочинку (ігрового майданчика) з використанням масштабування, законів пропорціювання і ергономічних особливостей.	2
9	Організація ландшафтної території з застосуванням певного типу планування та з використанням законів і засобів гармонізації простору.	2
10	Композиційний аналіз та оцінка ландшафту.	3

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стилізація та трансформація для підсилення образного вираження форми	15
2	Використання основних закономірностей та властивостей композиції при проектуванні ландшафтних територій	15
3	Застосування прийомів композиції на основі використання ритмо-метричних рядів	15
4	Використання відомих пропорційних систем, поняття масштабу, масштабування, ергономіки в ландшафтних композиціях	15
5	Види архітектурно-ландшафтної композиції та типи її планування.	15
6	Проведення композиційного аналізу ландшафтного об'єкту.	15

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату);

- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни **R_{дис}** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи **R_{нр}** (до 70 балів): **R_{дис} = R_{нр} + R_{ат.}**

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2452>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (Геометричні аспекти художнього формотворення): навч. посіб. для студ. вищих навч. Закладів. К.: Каравелла, 2004. 304 с.
2. Тиц А.А. Основы архитектурной композиции и проектирования. К.: «Вища школа», 1976. 256 с.
3. Жирнов А.Д., Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міста.: Навч. Посібник. К.: ДАКККіМ, 2002. 60 с.
4. Основи композиції. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Укл. Сидоренко І.О. К.:НУБіП України, 2019. 72 с.
5. Сидоренко І.О. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Основи композиції» для студентів спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» скороченого терміну навчання: [навчальне видання]. Київ: Наукова столиця, 2021. 38 с.
6. Allyn Schaeffer. Colour, Composition and Light in the Landscape. Watson-Guptill Publications Inc., U.S.; First Edition (1 Jan. 1986). 144 pages

7. Johannes Itten. Design and Form: The Basic Course at the Bauhaus and Later, Revised Edition. Wiley; Revised edition (December 1, 1975). 136 pages
8. Johannes Itten. El arte del color. Editorial Limusa S.A. De C.V. (1 janeiro 2002). Espanhol. 95 páginas.
9. Norman K. Booth. Foundations of landscape architecture. Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2012.386 p.
10. Frederick R. Steiner. Making Plans: How To Engage With Landscape, Design, and the Urban Environment. University Of Texas Press. 2019. 123p.
11. Статичність і динамічність елементів композиції. URL: <https://kompoza.livejournal.com/2620.html>
12. Яремків. М. Композиція./ Начальний посібник. URL: <https://studfiles.net/preview/5453999/>
13. Основи композиції. КНУБ. URL: <http://kafedraosarh.blogspot.com/2012/09/blog-post.html>